

Tol maac ciökní thurbieeli

Wargak thuɔɔkní kε kuic wec

En Department of Health and Human Services ce läär keeliw eme rialikä kε höö bi min bi lat nac kε höö bi tēkdu gañ kεel kε tēk neení tin kɔŋ tin te pinydu tin dɔŋ dee riék maac nuunä kε jiek.

Kε kuic läärä ε joc kε kuic maac kεn rik tin ruɔp-ruɔp, liŋ raadiɛw in ruac rei wec in tii thin kε kuic rikni tin ruɔp-ruɔp kie guil www.emergency.vic.gov.au

Mi ci je nən en höö ci riék tuɔk ε rup-rup, ni cian bi dhil guɔɔr ni min ba lark ε jen kuic rikä nəmo cet kε kuääär thurbieel ambulanthi, boolith kie laat kε kuic maac.

Dup tin tuɔk kε maac ciökní thurbieeli

- Ciök thurbieeli lat kε kε kε likthik, ithtiil kεn bieyni. Mac ciökní thurbieeli laa nooŋe tol mi car mi diit kā bεce en höö baa yieny.
- Tol maac ciökní thurbieeli te reide kε nɔak ti nuan cet kε njeth in puoth-puoth, hɔkthijjiin thärpärä, karbon mɔnkthaad, boletal organic compoun kεn polithaykilik aromatic haydörökarbonni.
- Mi ci je gor en höö bi te rei wec, woc rɔ guaath in tem ac ciökní thurbieeli thin. Mi cienj kie läti guaath mi thieek kε mac, nɔni rɔ kε tol cet kε pek in de gøaa.
- Kε gör läärä cian kε kuic kā min deri lat, liŋ raadiɛw in ruac rei wec in tii thin kε kuic rikni tin tuɔp-ruɔp kie guil www.emergency.vic.gov.au
- Naath tin teke juath lɔaac kεn juath puɔoth, cet kε juey in coali athma in laa rot yiëë ran, gaat tin tɔaatni ε räth kā tin runkién (14), män tin ruëtni kεel kε naath tin cop runkién 65 kεn kεn tin laa cuc kε luej tuɔol kε höö laa bεce kā kε en höö bi kε yiee.
- Mi tii kε juey lɔaac kie puɔth, kāni wal cet kε duɔop in caa lar ji. Naath tin teke athma bi raan dup athmakäde tit kā be walk ε tin dëe tek gañ dhil rɔm cian.
- Mi tii kε juey kie ram kεl dɔdién mi yoopi tekde kε juey mi cet kε mi took riék tuɔol, col kim (NURSE-ON-CALL) kε talepoon eme 1300 60 60 24 kie gor guaath wal.
- Naath dial tin cuc kε yiëë in yiëë kε je, rooth yieekä kie root lɔaac bi kε dhil mal we guaath walk ε pëth a kε coo – call 000.

Ciök thurbieeli lat kε kε kε nyu?

Ciök thurbieeli lat kε kε kε likthik, yiëëth kεn bieyni.

Tol maac ciökní thurbieeli laa nöön kε tol mi car mi thiék-thiék kā bumε en höö baa yieny.

Tol maac ciökní thurbieeli nyu te reide mo?

Tol in bā maac ciökní thurbieeli:

- Dere gøoy joam nɔk guaath in tuɔk mac thin kεn guath tin thiak kε je
- Te reide kε njeth mi puoth-puoth, karbon mɔnkthaad, volatile organic compounds (VOCs) kεn hɔkthaadni thälpärä
- Jen bā te reide yiëëthni ti tɔatni, polithaykilik aromatic haydörökarbonni (PAHs), polikloriinötit baypenilith (PCBs), penolith, dayɔkthiinith, kɔlɔriin kεn puranith
- Bi raan dhil nɔn kε je cet kε pek in dee gøaa.

En tol enu dere nöönj rei puälä puaanydä?

Lueŋ in de tole luŋ jí naŋ ró taa duɔɔrä min caa wan, runku, mi tii ke juey ni wen, njeec in ci njic tol kén höö mi ci ró njeeec ke tol ni wen.

Tol ciökni thurbieeli laa wāŋ naath a kuuke, wum nath, liääk raan kén puoth.

Naath tin te raan ke athma kén gaat tin taaatni ε räth kä tin runkien (14), män tin ruëtni keel ke naath tin cop runkien 65 kén kén tin laa cuc ke lueŋ tuɔol ke höö laa bēce kä ke en höö bi ke yiee.

Mi tii ke juey lōaac kie puoth, kāni wal cet ke duɔɔp in caa lar ji. Naath tin teke athma bi raan dup athmakäde tit kä be Mi tii ke juey kie ram kel dɔdiens mi yoopi tekde ke juey mi cet ke mi took riæk tuɔole, cəl kim ke talepoon eme 1300 60 60 24 kie gor guaath wal.

Cəl 000 mi t̄ kie radodien ke riæk tieekä kie root lōaac.

Enu mi de lat ke höö bā tekda gaj ke tol ke cāŋ maac in bā guaath kunyä jiäkn̄i?

Mi /ci je gor en höö bi thieek ke guaath eme, bi ró dhil woc guaath maac in bā guaath kunyä jiäkn̄i.

Mi cieŋi kie läti guaath mi thieek me mac in bā guaath kunyä jiäkn̄i, nōni ró ke tol ke pek in de gøaa ke taadu duel amäni mi ci mac thuuk. Ewerinyin kén bap /caa lep.

/cuu lat mi thiæk läti tii ke juey lōaac ni wen kä lɔŋni ke pek mi gøaa.

Ké n̄in maac, liŋ radiew in ruac ke kuic rikni tin ruɔɔp-ruɔɔp rei wecdun kie guil www.emergency.vic.gov.au ke gör kā min tuɔk ke kuic gøoyä joam kén min deri lat.

Mi leth hōw kä ci maruɔɔr lep, gäke ke höö ‘bi jiöm eme jal’ kie ‘nyök jiöm ke kän’. Eno be tol in bā rēc jakä kuiy.

Mi /ci dhōoru gøaa, kä loté ró, deri le jieen ε määth guaath in te tol thin. Guäli guaath mi ken tol cop thin kie wer duel mi caa täth ke jiöm mi gøaa cet ke duel buɔkn̄i, guaath dolä wec kie guaath kokä.

Mi loté ró, guil naath tin t̄ døŋ tin thieek ke ji tin døŋ de luäk gor.

Kä lath kuumä nhiam ran?

Mi loté ró teeni dueel guaath mi til tol, amäni mi /ce ró lot i lat in tee raar päl.

Wargak tuɔol in nyun-nyun, pute kie yieen /caa ji de luäk ke gaŋ tuɔol kén njeth in puoth-puoth kén joam.

Kuum nhiam in caa lat ε gøaa (kuumP2) dere ji gaŋ ε gøaa ke /ci jiöm tuɔol njethä de we lɔɔcdū.

E njot keni je ni car i bi kuum nhiam P2 lath, tit höö:

- Jen laa lethä kä /ce ji nhok yiëe ε gøaa
- Naath dial tin teke juey lōaac kie puoth ε ke thiee ke naath tin njäc wal ε njot ken kén ke ni lath
- /caa nhiam ran kum ε gøaa mi tii ke miem tiäk kie thuɔk
- Kan ke lak ke kuic gan
- Kan ke lak ke kuic gan
- /caa ji gaŋ ke joam cet ke karbøn mɔɔkthaad.

Hän dieerä elon ke tek leyinkä. Enu mi bā lat?

Ké cāŋ maac, mi loté ró, nooŋni leyku duel ke ji keel.

Mi dieeri ke kuic leyinku wer kä muktäp leyini.

Hän dee math ke piw nhial kä dhaarä?

Bathni piw maathuur. Mi tii ke dhaar piinj nhial kä jieki ke ke thokdu, guici ke kie njäny ke ke taa mi /cie jen in wen, /cuu ke math, jakni ke kä nyin puɔɔkä kie ε ley math ke.

Wer kä muktäp Puoth Piény in te wecdun kie kä Department of Health and Human Services gör läärä mi lem.

Enu de latɔ cieŋ?

Mi njäny duelu ke tol kä ci tol njooɔk, lep duel ke höö bi cieŋ kén jiöm ben rēc, kä bi jiöm we rēc can.

Wucni duel piw. Lak kuak dial tin te duel ke thaabuuny kén piw.

Mi te bieyni nhial kä njaap ke guaath in te tol thin, nyök ke ke lak. Mi njot tol thin, kot bieyni rei duëel kie ke karap in laa koot bieyni.

Läär mi ləm

Vic Emergency

Kε gör läärä mi ləm ke kuic rikni tin ruɔp-ruɔɔp wer kā:
www.emergency.vic.gov.au

Radiew rei wec ke kuic rikni ruɔp-ruɔɔp

Kε kuic läärä min te th̄in täme ke kuic rikni tin ruɔp-ruɔɔp,
lieŋni ke radiew in te wic ke kuic rikni tin ruɔp-ruɔɔp.

NURSE-ON-CALL

Kε gör läärä ke pēth ke kuic puolä puaany ke kim mi ḡath kε,
rei thaakni ti 24 ke cāŋ, nin 7 ke juɔk, col 1300 60 60 24.

Department of Health and Human Services

Kε gör läärä mi ləm ke kuic puolä puaany ke luen in nooŋ tol
maac nuunä je, kiε ke jiääk piŋi nhial tin te kā dhaar, col
1300 761 874 ke rei thaakni lat.

EPA Victoria

Läär ke kuic gooyä piini ken rik tin kɔŋ tin nooŋ mac ke rei
wec bi ke jiek kä EPA Victoria ke 1300 372 842.

Kuumə wec

Wer kä kuumə wec ke höö ba ji we lat min tuɔk ke ciaaŋ
piini nhial tin te rei dhaari.

Kε jiek wargakä neme ke duɔɔp mi höön ke talepoon 1300 761 874, ke National Relay Service 13 36 77
mi goori je , kiε imëel yupä pieny.healthunit@dhhs.vic.gov.au

Thöp ke luandé kä be raar kä Kuumə Victoria, 1 Guaath Riänjä, Melbourne.

© Wec Victoria, Department of Health and Human Services Pay Wälkel 2016.